

[Elmquist.]

jeg er fra; det er et typisk Eksempel paa, hvorledes man kan bruge denne Ret til faktisk at skaffe sig Laan til Skibets Udrustning og Proviantering, der gaar ind som Pant forud for kontraktlige Rettigheder, i Tilfælde, hvor man ikke har kunnet skaffe de nødvendige Penge paa Hjemstedet. Det var et Skib, der var hjemmehørende paa Thurø, og som sejlede til Svendborg, hvor det indtog Olie. Kort Tid efter traadte Skibets Rederi i Likvidation, og Olieleverandøren gjorde nu Krav paa, at han for det Beløb, han havde til gode, skulde anerkendes som havende Søpanteret i Skibet. Landsretten gav Leverandøren Medhold heri med den Begrundelse, at Skibet havde Hjemsted paa Thurø, og skønt Thurø ligger i Svendborg Tolddistrikt, fastslog Dommen, at Olien, der var leveret i Svendborg, var leveret paa Kaptajnens Forlangende udenfor Skibets Hjemsted, og følgelig maatte Leverandøren have Søpanteret for det Beløb, han havde til gode.

Jeg anser det for ganske givet, at en saadan Dom ikke er i Overensstemmelse med Formaalet for de gældende Regler om Søpanteret, men jeg maa indrømme, at det, saaledes som Loven nu en Gang er formuleret, kan være vanskeligt at komme til andet Resultat end det, Østre Landsret her kom til.

Men i hvert Tilfælde — det er det, jeg gerne vil paavise her — er en Ordning, der giver saadanne Resultater, ikke i Redernes Interesse, idet den maa forøge Vanskelighederne for Finansiering ad almindelig Vej. Og at Domstolenes Fortolkning af Bestemmelserne om Søpanteret paa dette Omraade virkelig har haft den Virkning, ved jeg i høj Grad er Tilfældet for de større Sejlskibes Vedkommende, og jeg tror ogsaa, det gælder for de mindre Sejlskibe. Der er ingen Tvivl om, at den Omstændighed, at man paa et Sted, der ligger i kort Afstand fra et Skibs Hjemsted, kan rejse Laan i Skibet til Proviantering og Udrustning, Laan, for hvilke der anerkendes Søpanteret forud for kontraktsmæssige Laan, har i stedsse højere Grad umuliggjort det for disse Skibe at faa Laan i Banker, Sparekasser og andre Steder.

Det havde derfor været af stor Betydning, ikke mindst af Hensyn til Skibsfarten selv, om man havde kunnet finde en saadan Formulering af disse Regler, at de kun kom til at tjene det, som er Formaalet, nemlig at yde Skibet Hjælp i en vanskelig Situation, naar det er langt borte fra sit Hjemsted og ikke kan komme i Forbindelse med Hjem-

stedet uden at blive opholdt; jeg vilde ønske, man havde kunnet finde en saadan Formulering, og jeg vil gerne føje til, at man absolut ikke vilde være kommet i Strid med de Krav, der her stilles til en fælles international Lovgivning, hvis Formuleringen havde været af en saadan Karakter, at den forhindrede Skibene i, naar de befinder sig i en kort Afstand fra deres Hjemsted, f. Eks. indenfor Landets Grænser, at misbruge den Ret, der er givet dem, til mod Søpanteret i Skibet at blive financieret.

Jeg anerkender, at man i det andet høje Ting har gjort Forsøg paa at skærpe Regelen i den Retning, jeg her har antydnet, men jeg synes, Forsøget har været meget beskedent. I Ministerens oprindelige Formulering lød § 267, Nr. 5, saaledes:

„Fordringer, der grunder sig paa, at Skibsføreren i denne sin Egenskab udenfor Skibets Hjemsted har truffet en Aftale eller Foranstaltning med Henblik paa, hvad der kræves til Bevaring af Skibet eller Fortsættelse af Rejsen, uden at det gør nogen Forskel, om Skibsføreren tillige er Ejer af Skibet, eller om Fordringen tilkommer ham selv eller andre.“

For at imødegaa Misbrug i den Retning, jeg her har omtalt, har Landstinget ændret denne Bestemmelse til følgende Ordlyd:

„Fordringer, der grunder sig paa, at Skibsføreren i denne sin Egenskab udenfor Skibets Hjemsted har truffet en Aftale eller Foranstaltning med Henblik paa, hvad der er virkelig nødvendigt til Bevaring af Skibet.“

Man har altsaa ændret: „hvad der kræves“ til „hvad der virkelig er nødvendigt“. Jeg tror, vi kan være enige om, at nogen større Forskel betyder dette ikke. Jeg anerkender, som sagt, at det andet høje Ting har gjort et Forsøg paa at indføre en Skærpelse, men jeg synes ikke, det er lykkedes. Jeg synes, man maatte kunne være kommet noget videre, eventuelt kunde man, saaledes som jeg antydede før, være gaaet saa vidt, at man i Stedet for: „uden for Hjemstedet“ havde sat Ordene: „uden for Landet“ eller i hvert Fald havde stillet Krav om, at det skulde være i en vis Afstand fra Hjemstedet.

Jeg vil gerne til Slut gentage, at en Begrænsning her efter min Formening først og fremmest er i Skibsfartens Interesse, idet Skibsfarten mest af alle er interesseret i, at Søpanteretten kun bruges som en Nødret — saaledes at den ikke vanskeliggør en naturlig Finansiering af Skibet. I øvrigt anerkender jeg de Skærpelser, der i Lovforslaget paa forskellige Maader har fundet Sted paa dette